

Gröna Duvan, Norrtälje

ID: 6896 · Bekræftet position

www.vragguiden.dk/vrag/6896

Position & Dybde

Kort ikke tilgængeligt

WGS84

59:45,074N 19:24,334E

ED50

59:45,096N 19:24,402E

Dybde (top)

Ukendt

Dybde (bund)

Ukendt

Stævnretning

Ukendt

Afstand til kyst

0,2 km

Beskrivelse

Svenske kildeoplysninger fra Fornsök **Registrering:** RAÄ L2013:4301 **Kilde:** Riksantikvarieämbetet, Fornsök (CC0 1.0) **Dato:** 13-09-2026 **Kildens position (WGS84):** 59:45,074N 19:24,334E **Område:** Norrtälje, Stockholm [Åbn den originale registrering i Fornsök](https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/031a458b-daf2-4164-985d-779ccb4d3884) ### Dansk sammendrag Trævraket ligger i sundet mellem Torskär og Tyfskär ved Söderarm fyr og har fået arbejdsnavnet Gröna Duvan efter en grøn due på et bjærgert lertøjsfad. Fartøjet var et sejlførende fyrreskib, bygget med både klink- og kravellteknik. Den bevarede vragektion blev i 2003 målt til 16,45 meter, mens den oprindelige længde vurderes at have været lidt over 17 meter. Kun en sammenhængende bundsektion er tilbage, mens skibssider og andre dele ligger spredt over et større område. Stævne, bundstokke, kølsvin og nederste bordgange var delvis bevaret, og i forskibet lå murstenene fra den sammenstyrtede kabys. En brækket rorstamme med fastgjort rorpind kan muligvis pege på årsagen til forliset, men dette er ikke fastslået. Agterstævnen, som endnu stod oprejst i 2003, var faldet ned på havbunden året efter. Sportsdykkere bjærgede i 1960'erne blandt andet rorstamme og rorpind, flasker, timeglas, ostindisk porcelæn, lertøj, 21 kridtpiber, tekstil- og skorester, våbendele, 120 runde kobbermønter, tre plademønter på 4 daler og to på 1 daler samt et egetræsdobbeltblok mærket W. Et stokanker og ankerspillet med tilhørende bidinger blev opstillet ved fyret på Söderarm; et ror, som også skal være bragt dertil, er siden forsvundet. En salutkanon af støbejern blev bjærged, mens endnu en støbejernskanon sandsynligvis ligger ved vraket. Et bismerlod, glasflasker med seglene A BRUXELLES HONY og LÅNGVIK samt fem torskelod dateres til begyndelsen af 1800-tallet og menes at stamme fra et andet, yngre vrak på stedet. --- ### Svensk originaltekst fra Fornsök **Beskrivelse:** Bärgning: 1966 utfördes i SSHM:s regi en fotodokumentation av vraket. 2004 analyserades fyra av kridtpiporna från vraket av Arne Åkerhagen. Bråspelet med betingar samt ankaret från vraket ligger uppställda vid fyren på Söderarm. Rodret som även skall ha tagits upp till ön saknas dock. Status: Av vraket återstår endast en sammanhängande bottensektion och vrakdelar spridda över ett större område. Vrakets är 16 meter långt och byggt av furu. Stävarna, bottenstockarna, kölsvin och de nedersta bordgångarna är bevarade i ursprungligt läge. Skrovsidorna har fallit ut men består av större sammanhängande partier med opplångor i ursprungligt läge. I fören har iakttagits en sammanrasad tegelkabyss. En rorkult fäst till en bruten hjärtstock vittnar eventuellt om vad som kan tänkas vara anledningen till förloisningen (status 1966). På den relativt utbredda vrakplatsen urskiljes dels ett förskepp och ett akterskepp, dels mot botten nedbrutna skeppssidor. Akterskeppet liknar i mycket hög grad Fyrspännarens nedbrutna akter, med en i bottenleran stående akterstäv, de understa bordstråken bevarade fram till densamma, och med bottenpant, bottenband och kölsvin i läge. I fören är på likartat sätt förstäven, de understa bordstråken och bottenbanden intakta. Likaså ligger bottenpant och opplångor i läge på de utslagna skeppssidorna. Tegel från kabyssen har iakttagits. En gjutjärnskanon ligger sannolikt kvar på vrakplatsen (status 1967). Förstäven, som har varit tillverkad av minst två delar, har delat sig i lasken. Den övre delen av stäven ligger snett framför vraket med förskjutning åt styrbord. Den förligaste av bottenstockarna (finns avfotograferad i läge på 1960-talet) har fallit av och ligger nu

några meter akterut från ursprungligt läge. Den på botten liggande styrbordssidan konstaterades uppvisa kravellbyggnadsteknik på åtminstone de fyra översta bordgångarna. I vraket konstaterades ett antal tvärbalkar samt ett stort antal löst liggande hängknän. Minst två av tvärbalkarna har dessutom förbundits till skrovet med liggande knän. Detta observerades ungefär midskepps med de liggande knäna i läge på de nedfallna tvärbalkarna. Tegelhögen efter byssan ligger förskjuten åt babord och är belägen i fartygets förparti. En del av kölsvinet observerades rubbat ur sitt ursprungliga läge och förskjuten åt styrbord ungefär midskepps. Därmed inte sagt att hela kölsvinet skulle vara rubbat ur läge. Vrakets längd uppmättes till 16,45 meter, mätt från den i läge bevarade nedre delen av förstäven till akterstävens övre, akter ände. Tillsammans med den på botten liggande delen av förstäven torde fartygets ursprungliga längd uppgått till lite över 17 meter (status 2003). Akterstäv, som förra året stod upprätt i ursprungligt läge, har fallit ned på botten (status 2004). Övrigt: Två livbåtar ligger alldeles intill Gröna Duvan. F.ö. finns det vrak i sundet, tex. en sprängd tegelskuta. Vraket har fått sitt arbetsnamn "Gröna Duvan" efter dekoren med en grön duva på en av de bärgade lergodsfaten. **Fyndlista:** Bärgat av sportdykare på 1960-talet: hjärtstocken till rodret rorkulten glasflaskor glas till timglas apoteksflaska supkopp kopp av ostindiskt porslin lergodsfat med dekor i form av en grön duva lergodskrus 2 st lergodstallrikar 21 st kritpipor bläckhorn i glas lackstång i två delar (sigill) tennflaska, 8-kantig träbotten av furu med bronsavtryck fanér pistolkolv av trä st bronsfragment av värjfäste 10 st mindre textilfragment samt mindre garnhärva och något drev flintbit samt mindre färgfragment bastkasse i 5 bitar (emballage till kanonen?) 2 fragment av benkam ett antal skoklackar, två skobottnar och 2 st skospännen av brons 120 rundmynt av koppar 3 plåtmynt på 4 daler och 2 st plåtmynt på 1 daler svarvad kopp av björk knap av furu trästycke med plugg bruten skiva av bok prov av säd tapp till signalkanon kanna av lera 5 st knappar av ben, trä och metall dubbelblock av ek med bomärke W Dessutom bärgades ett stockankare samt bråspelet med tillhörande betingar. Dessa ställdes upp på en klippställning på Söderarm. Bärgade föremål som tillförts SSHM:s samlingar: En salutkanon av gjutjärn (Acc. nr 20474) ett snapsglas (Acc. nr 24371) trästycken (pumphjärta Acc. nr 24825). Från platsen bärgades även ett bessman, en sigillstämpel av glas (A BRUXELLES HONY) samt glasflaskor, varav en med sigillstämpeln LÅNGVIK. Dessa fynd är daterade till 1800-talets början och tros vara sekundära, härrörande från ett annat, yngre vrak (se "övrigt"). 5 st bärgade torskod anses även vara sekundära. ****Alternative navne:**** - "GRÖNA DUVAN" ****Orientering:**** Söderarm fyr, i sundet mellan Torskär och Tyfskär ****Placering:**** Under vand ****Antikvarisk vurdering:**** Fornlämning ****Begrundelse:**** Den antikvariska bedömningen är migrerad från äldre databas. Motivering av den antikvariska bedömningen kan eventuellt finnas under antikvarisk kommentar. ****Anbefalet vurdering:**** Övrig kulturhistorisk lämning ****Aktualitet:**** Fundet er bekræftet ved en fysisk undersøgelse ****Undersøgelsesstatus:**** Delundersøkt ****Skadestatus:**** Ikke registreret som beskadiget ****Egenskaber:**** - Byggnadsteknik: Klink, Kravell - Framdrivning: Segel - Material: Trä ****Skriftlige kilder:**** - Litteraturhänvisning: Dagens nyheter 16/8 1966 - Arkivhandlingar: Svenskt marinarkeologiskt arkiv (SMA) - Extern identitet: Ansvarig organisation: Statens maritima museer, Extern register: SjöMIS, Extern identitet: 611:019 ****Registreringsaktivitet:**** Migrering 2018-08-27 ****Publiceret:**** 27-08-2018 ****Senest ændret:**** 27-08-2018 ****Registreringsgrundlag:**** Sjøkort ****Målemetode:**** Manuell inprickning ****Positionsfejlmargen:**** 10 m ****Indlæsningsusikkerhed:**** 50 m

Sidst rettet af: twm

Dato: 13-09-2026